

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (pašnodarbināto personu obligāto iemaksu veikšanas kārtība)

Publicēts: 05.10.2022.

Atjaunināts: 28.12.2024.

Jautājumu kategorija

VSAOI

Vai pašnodarbinātai personai Valsts sociālā apdrošināšanas aģentūra aprēķinās minimālās iemaksas, ja plānots, ka 2025. gada I un II ceturkšņa mēnešos saimnieciskās darbības ienākumi būs 1000 eiro katrā ceturksnī?

Atbilde:

Minimālās iemaksas var neveikt, ja pašnodarbinātais prognozē, ka ienākums nerasnīgs 2220 eiro ceturksnī, un iesniedz VID apliecinājumu par plānotajiem ienākumiem EDS līdz 2025. gada 17. janvārim par 2025. gada I ceturksnī vai visā 2025. gadā plānotajiem ienākumiem un līdz 17. aprīlim par 2025. gada II ceturksnī plānotajiem ienākumiem, vai vienlaikus ar saimnieciskās darbības reģistrēšanu, vai 15 dienu laikā pēc darba ņēmēja statusa zaudēšanas.

Vai pašnodarbināta persona, kuras ienākumi sasnieguši Ministru kabineta noteikto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru pašnodarbinātai personai, un kura iesniegusi Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā darbnespējas

Jautājums:

Vai pašnodarbināta persona, kuras ienākumi sasnieguši Ministru kabineta noteikto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru pašnodarbinātai personai, un kura iesniegusi Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā darbnespējas lapu B par vienu mēnesi, veic valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu par šo mēnesi?

Atbilde:

Ja pašnodarbinātas personas ienākumi ir sasnieguši Ministru kabineta noteikto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru– 740 eiro, pašnodarbinātā persona veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas no aprēķinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta apmēra

Kāds ir objekts, no kura pašnodarbinātā persona veic iemaksas 10 % apmērā pensiju apdrošināšanai?

Atbilde:

Pašnodarbinātā persona veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 10 % apmērā valsts pensiju apdrošināšanai no visa saņemtā ienākuma (peļņas), ja tas ir mazāks par 740 eiro mēnesī. Ja ienākumi mēnesī ir lielāki par 740 eiro, pašnodarbinātais obligātās iemaksas 10 % apmērā veic valsts pensiju apdrošināšanai no ienākumu daļas, ko aprēķina, no faktiski saņemtajiem mēneša ienākumiem atņemot brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objektu, kas ir vismaz 740 eiro apmērā. Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas katrai konkrētai apdrošināmajai personai aprēķina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra. Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas iekasē Valsts ieņēmumu dienests.

Vai pašnodarbinātai personai – pensionāram jāmaksā papildus valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai?

Atbilde:

Pašnodarbinātai personai, arī pensionāram, ir jāveic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai 10 % apmērā no ienākumu daļas, ko aprēķina, no faktiski saņemtajiem mēneša ienākumiem atņemot brīvi izraudzīto obligāto iemaksu objektu (vismaz 740 eiro), izņemot likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 6. pantā minētās fiziskās personas, kuras nav obligāti sociāli apdrošināmas personas, t.i., fiziskās personas, kuras veic sava nekustamā īpašuma apsaimniekošanu vai gūst ienākumu no personīgās palīgsaimniecības vai piemājas saimniecības, vai kuras ir autoratlīdzības saņēmējas, zemnieku saimniecības īpašnieks, ja šajā zemnieku saimniecībā nav iecelts (ievēlēts) pārvaldnieks (direktors).

Kādi ir pašnodarbinātas personas valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veikšanas un ziņojuma iesniegšanas termiņi?

Atbilde:

Pašnodarbinātā persona līdz ceturksnim sekojošā mēneša 17. datumam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumu par obligāto iemaksu objektu un obligātajām iemaksām Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un veic obligātās iemaksas līdz ceturksnim sekojošā mēneša 23.datumam.

No kādiem ienākumiem un kādā apmērā pašnodarbināta persona veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas?

Atbilde:

Pašnodarbinātās personas valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts ir brīvi izraudzīti ienākumi (peļņa) no saimnieciskās darbības. Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objektu pašnodarbinātais izvēlas, ievērojot noteikto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru, kā arī savus faktiskos saimnieciskās darbības ienākumus (peļņu). Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta noteikšanas vajadzībām ienākumu (peļņu) nosaka kā konkrētā mēneša ieņēmumu un izdevumu starpību. Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta minimālais apmērs 2025.gadā ir 740 eiro mēnesī (Latvijā noteiktā minimālā alga).

Vai fiziskajai personai, kura gūst ienākumus no lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas un nav reģistrējusies VID kā saimnieciskās darbības veicēja, jo ienākumi nepārsniedz 3000 eiro gadā, jāveic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas?

Atbilde:

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas no gūtajiem saimnieciskās darbības ienākumiem, ja tie sasniedz obligāto iemaksu objekta minimālo apmēru mēnesim, t.i., 740 eiro, veic pašnodarbinātās personas. Persona, kura nav reģistrējusies Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicēja, nav uzskatāma par pašnodarbinātu personu, tādējādi tai nav pienākuma no gūtajiem neapliekamajiem ienākumiem veikt valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

Kā jāaizpilda pašnodarbinātā ziņojums, ja jāveic tikai valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai vienā pārskata ceturkšņa mēnesī?

Atbilde:

Pašnodarbinātais ziņojumu jāiesniedz, norādot viena mēneša valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objektu pensiju apdrošināšanai. Mēnešos, kur iemaksu objekts neveidojas, jānorāda 0.

Cik ilgā laikā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra veic minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu par darba devēja un pašnodarbinātā pārmaksātajām vai piemaksājamām minimālajām obligātajām iemaksām?

Atbilde:

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra septiņu mēnešu laikā pēc kalendāra gada beigām veic minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu, ņemot vērā minimālo obligāto iemaksu objektu gadam, un informē Valsts ieņēmumu dienestu.